

MAGATARTÁSTUDOMÁNYI SZIGORLAT 2018/19

Tétel szám	Integratív tétel címe	Kérdések
1	Az egészség-betegség összefüggésének szubjektív értelmezései	Az orvoshoz fordulást befolyásoló tényezők
		Az orvosi etika négy alapelve [Childress & Beauchamp], A jótekonyság elve és az igazságosság elve. Konfliktusok és dilemmák az orvosetikai alapelvek között.
		Milyen kultúra és világkép szolgál a tradicionális és modern medikális praxis háttéréül?
		Az orvoshoz fordulás szociokulturális mintái. Orvoshoz fordulási modellek az egészségügyi modellek tükrében.
2	A betegség szubjektív értelmezései	A tünetészlelés pszichológiai folyamata
		A modern és a hagyományos orvosi etika különbsége.
		Milyen testképet működtet a modern medicina?
		Betegszerep felvétel és betegmagatartás.
3	A beteg pácienssé válásának folyamata	Az észlelt kontroll szerepe a döntéshozatalban
		Az orvosi etika négy alapelve [Childress & Beauchamp], A jótekonyság elve és az igazságosság elve. Konfliktusok és dilemmák az orvosetikai alapelvek között.
		Mit jelent a medikalizáció fogalma, és miként jelenik meg a mai nyugati társadalmakban?
		A betegmagatartás viselkedési tartománya. Betegszerep konfliktus és szerepháló.
4	Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés alapdilemmái	Az orvos-beteg találkozás során zajló döntések, és azok pszichológiai jellemzői
		A kísérleti alanyok tájékoztatásának kérdései.
		Milyen aspektusai vannak az orvos-beteg viszonynak a biomedicina kultúrájában?
		Az egészségügyi intézménystruktúra, az orvoshoz fordulási minták és az ellátási formák közti összefüggések.
5	Az egészségügyi ellátás igénybevételének alapdilemmái	Az orvos-beteg találkozás potenciális következményei (közvetlen, rövid távú és hosszú távú hatások)
		Az orvosi etika négy alapelve [Childress & Beauchamp], Az autonómia tiszteletének elve és a "Ne árts!" elve. Az autonómia határai. Konfliktusok és dilemmák az orvosetikai alapelvek között
		Milyen aspektusai vannak az orvos-beteg viszonynak a biomedicina kultúrájában?
		Professzionális és szubjektív egészségvárokozások. Életminőség-görbék, életkilátások és a várható élettartamok közti összefüggések.
6	Az orvos-beteg kapcsolatfelvétel kommunikáció problémái	Az orvos konzultációs stílusa (összetevők, Byrne és Long modell, a konzultációs stílus jegyei)
		A betegek felvilágosításának standardjai
		Mi a rituálé szerepe az orvos-beteg találkozásban?
		A szuicid és a bűnöző alkatúak egészségmagatartási jellemzői és egészségügyi ellátásuk szociológiai sajátosságai.

7	Az orvos-beteg kapcsolat kommunikáció problémái	A közvetlen emberi kommunikáció sajátosságai, törvényszerűségei
		Az egyszerű beleegyezés és a paternalista orvosi attitűd
		Mi a rituálé szerepe az orvos-beteg találkozásban?
		Az orvos és betege közti társadalmi aszimmetriák. Az orvos-beteg kapcsolat paternalista, kooperatív és participációs modellje.
8	Az orvos-beteg kapcsolat pszichoszociális problémái	Verbális és vokális kommunikáció
		Az egyszerű beleegyezés és a paternalista orvosi attitűd
		Rituálék
		A hátrányos megkülönböztetés kisebbség által gyakorolt pro és kontra magatartási mintái. Szociális érzékenység és tolerancia a hazai etnikumok és nemzetiségi kisebbségek irányában.
9	Az orvos-beteg kapcsolat magatartásorvostani problémái	Kerülendő kommunikációs stratégiák az orvos-beteg kapcsolatban
		Fenntartások a betegjogokkal szemben
		Hogyan befolyásolja a kultúra az orvosnak betege iránti attitűdjét?
		A munkanélküliség és a hajléktalanság, mint szociális rizikófaktor. A munkaképtelenség, az állásvesztés és a létbizonytalanság összefüggései az egészségkockázatokkal.
10	Az orvos-beteg kapcsolat konszenzusmodell-értékei	Meggyőző kommunikáció
		Az élőbből való szervkivétel etikai kérdései.
		Hogyan alakítja a fájdalommagatartást a társadalmi-kulturális környezet?
		Az alkoholizmus és a drogfüggőség egészségkockázatainak hasonlóságai és különbségei. Az alkoholisták és a drogfüggők eü. ellátásának szociológiai sajátosságai.
11	Az orvos-beteg kapcsolat kooperatív modell-értékei	A bumeráng effektus jelensége és veszélyei az orvos-beteg kapcsolatban
		Az egyszerű beleegyezés és a paternalista orvosi attitűd.
		Hogyan „illik” szenvedni a különböző kultúrákban?
		Életmód és egészségmagatartás. Az egészségmagatartás normatív és közösségi mintái.
12	Az empátia, mint ható tényező az orvosszerepben	Az empátia fogalma, jelentősége, pszichofiziológiája
		A gyógyíthatatlan, rossz kórjóslatú betegek felvilágosításának etikai kérdései. Érvek a kegyes hazugság mellett és ellen.
		Milyen aspektusai vannak az orvos-beteg viszonynak a biomedicina kultúrájában?
		Az orvosszerepkészlet standard és változó mintái. Az orvosszerep paternalista, participációs és konfliktusmodellje.
13	Szociodemográfiai különbségek szerepe az empátia problémákban	Empátia-problémák
		A Hippokratészi Eskü, és a Debreceni Egyetem Orvosi Esküje.
		Milyen aspektusai vannak az orvos-beteg viszonynak a biomedicina kultúrájában?
		A hazai roma etnikum szociodemográfiai jellemzői,

		életkörülményei, egészségkockázatai. A hazai etnikumok és nemzetiségiük eu. ellátásának szociológiai sajátosságai.
14	Az orvoslás paternalista modellje	<p>Az orvos-beteg interakció potenciális zavarforrásai</p> <p>A betegjogok és a paternalista orvos-beteg viszony konfliktusa</p> <p>Milyen testképet működtet a modern medicina?</p> <p>Az orvos-beteg kapcsolat paternalista, kooperatív és participációs modelljei. Az orvos-beteg kapcsolat konverziói az eu. teamre.</p>
15	Személyiség tényezők szerepe a betegellátásban	<p>Az orvos-beteg kommunikáció kritikus helyzetei (a „nehéz” beteg, a személyiségzavarban szenvedő beteg)</p> <p>Viták a tájékozott beleegyezéssel kapcsolatban</p> <p>Hol a fájdalom helye, azaz hol fáj?</p> <p>Az eu. ellátáshoz való hozzáférés és igénybevétel társadalmi rétegzettsége, szociológiai jellemzői. Kórházzsociológia. Az alapellátás szociológiája.</p>
16	Speciális beteg csoportok ellátásával kapcsolatos nehézségek	<p>A fogyatékkal élő beteg és speciális szükségletei</p> <p>Speciális betegcsoportok jogai</p> <p>Hogyan definiálja az embert a tradicionális és a modern medicina?</p> <p>A szomatikus devianciák szociológiai ismérvei. A stigmával való megküzdés szocializációs mintái szomatikus devianciában. A szomatikus devianciák társadalmi és eu. kezelésének amerikai, skandináv és európai modellje.</p>
17	Veszélyes és tanult tényezők szerepe az érzelmi állapotok kifejezésében	<p>Alapemóciók és az emóciók fejlődése</p> <p>Etikai elméletek: utilitarista és deontológiai etikai rendszerek</p> <p>Hogyan „illik” szenvedni a különböző kultúrákban?</p> <p>Az egészségi állapot leírása narratívákban és életúttelelemzésekben. A szociális anamnézis és a szociális diagnózis tartalma, funkciói.</p>
18	Közös döntéshozatal	<p>Az egyenjogúság-egyenrangúság kérdése az orvos-beteg találkozás során</p> <p>A tájékozott beleegyezés fogalma</p> <p>Mire taníthatja-e, és ha igen, mire a tradicionális medicina a modernet?</p> <p>A társadalmi egyenlőtlenségek szerveződése a státus- és rétegvizonyokat meghatározó szociológiai kategóriák függvényében. A betegségek mintázata a szocio-demográfiai és a szociál-ökonómiai tényezők függvényében.</p>
19	Rossz hír közlése	<p>Rossz hír közlése a beteggel</p> <p>A gyógyíthatatlan, rossz kórjóslatú betegek felvilágosításának etikai kérdései. Érvek a kegyes hazugság mellett és ellen</p> <p>Hogyan alakítja át a beteg világot a fájdalom és a szenvedés?</p> <p>Professzionális és szubjektív egészségvárakozások. Az életminőség-görbék, az életkilátások és a várható élettartamok összefüggései.</p>

20	Konfliktus kezelési stratégiák az egészségügyben	Az orvos által elkövetett hibák kezelésének kommunikációs lehetőségei
		Az élőbből való szervkivétel etikai kérdései.
		Milyen aspektusai vannak az orvos-beteg viszonynak a biomedicina kultúrájában?
		Intézményi és szolgáltatási diszfunkciók az egészségügyben. A strukturális funkcionalizmus ellentmondásai és az eü. nemzetközi és hazai válságjelenségei.
21	Biomedicinális modell a nyugati kultúrában	A biomedicina hagyományos modellje
		A bioetika kialakulása és szerepe egy pluralista társadalomban
		Milyen felfogásokat alakított ki a nyugati civilizáció a női testről?
		Az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek, és az igénybevétel szociokulturális motivációi közti összefüggések.
22	Az egészségügyi ellátás eltérő aspektusai	A bio-pszicho-szociális szemlélet a gyógyítás folyamatában
		A modern és hagyományos orvosi etika különbsége
		Milyen betegség felfogásokkal dolgozik a modern medicina?
		A betegségek társadalmi mintázata. A szociális kockázatok és az egészségkockázatok összefüggései a modern civilizáció nem fertőző, járványos megbetegedések epidemiológiai modelljében.
23	Az egészségügy orvosi és társadalmi értékszempléte	Az egészségpszichológia létrejötte és területei
		A bioetika kialakulása és szerepe egy pluralista társadalomban
		Hogyan jelenik meg a test-lélek problémája a különböző kultúrákban?
		Szociális dimenzió az egészségdefiníciókban. Az egészségkép, az egészség és az egészségi állapot státus- és rétegfüggő kockázatai.
24	Az egészség-betegség orvosi és társadalmi értékszempléte	A pszichoszomatikus szemlélet fejlődése
		Viták a tájékozott beleegyezéssel kapcsolatban.
		Hogyan jelenik meg a test-lélek problémája a különböző kultúrákban?
		A társadalmi egyenlőtlenségek szerveződése a státus- és rétegvizonyokat meghatározó szociológiai kategóriák függvényében. A társadalmi egyenlőtlenségek tükröződése az egészségi állapot-mutatókban.
25	Az egészség orvosi és társadalmi értékszempléte	Az egészségi állapottal kapcsolatos kognitív reprezentációk
		Az erkölcsi pluralizmus
		Milyen betegség felfogásokkal dolgozik a modern medicina?
		Az egészség szubjektív, és csoportnormák általi értelmezése. Az egészségkép, az egészség és az egészségi állapot státus- és rétegfüggő különbségei.
26	A társadalmi	Az egészség és a betegség szociális reprezentációi

	reprodukción egészség szemlélete	A dajkaterhesség és a reprodukció technikák etikai problémái. Milyen aspektusai vannak a betegségnek és az egészségnek kulturális-történelmi kontextusban? A WHO szexuális és reprodukció egészség definíciója. A biológiai reprodukció egészség szociológiai vonatkozásai nők egészség-, kockázati és beteg magatartásában.
27	A társadalmi reprodukció betegség szemlélete	Az egészség változásaival kapcsolatosan észlelt kontroll Az abortusz társadalmi problémái nők önrendelkezési joga, szociál- és népesedési szempontok etikai vonatkozásai. Hogyan alakítja át a beteg világot a fájdalom és a szenvedés? Nők társadalmi kisebbségi státusának szociológiai ismérvei. A WHO szexuális és reprodukció egészség definíciója. A nők egészségi állapot mutatóinak szociális kóroktana.
28	A betegség szerepe és társadalmi szerepe	A tanult tehetetlenség Az egyszerű beleegyezés és a paternalista orvosi attitűd. Hogyan definiálja az embert a tradicionális és a modern medicina? A munkanélküliség és a hajléktalanság szociológiai ismérvei. A megváltozott munkaképesség, a munkaképtelenség, az állásvesztés és a létbizonytalanság egészség kockázatai.
29	A beteg magatartás	A stresszel és betegséggel való megküzdés A beteg jogok érvényesítése. A betegek jogainak érvényesítési formái. A beteg jogi képviselők működésének különböző modelljei, szerepük a beteg jogok érvényesülésében. Hogyan „illik” szenvedni a különböző kultúrákban? A beteg magatartás viselkedéstartománya. A beteg magatartás paternalista és participációs sémái. Narratívák és szubjektív tapasztalatok értelmezése a gyógyulás utáni életszakasz legitimitásában.
30	A betegséggel való megküzdés és a gyász feldolgozása	A társas támogatás A holland eutanázia gyakorlat: a Rimmelink jelentés Milyen kulturális környezetben gyászolunk? A szocializáció és szociális tanulás. Összefüggések a társadalmi értékek, a társadalmi kontroll és a társadalmi norma között.
31	Az egészség magatartás problémái	A személyiség szerepe az egészségi állapot változásaiban : az A típusú személyiség A betegek jogai: az életmentő és életfenntartó orvosi kezelésekről való lemondás feltételei Magyarországon Hogyan definiálja az embert a tradicionális és a modern medicina? A modern társadalmak strukturális és rétegszerkezete. A társadalmi egyenlőtlenségek szerveződése a státus- és rétegvizonyokat meghatározó szociológiai kategóriák függvényében.

32	Ami a biomedicinán túl van.	A hospitalizáció pszichoszociális aspektusai
		Az orvosilag haszontalan kezelés fogalma
		Mit jelent a medikalizáció fogalma, és miként jelenik meg a mai nyugati társadalmakban?
		Az egészségügyi intézménysruktúra, az orvoshoz fordulási minták és az ellátási formák közti összefüggések. Kórházzsociológia.
33	A beteglét aspektusai	A fizikai és társas környezet hatása a betegre
		Az abortusz társadalmi problémái nők önrendelkezési joga, szociál- és népesedési szempontok etikai vonatkozásai
		Milyen aspektusai vannak a betegségnek és az egészségnek kulturális-történeti kontextusban?
		Az egészségügyi hozzáférés és igénybevétel társadalmi rétegzettsége, szociológiai jellemzői. Az intézménystruktúra, az orvoshoz fordulási modellek és az ellátási formák közti összefüggések.
34	A medicina árnyoldalai	Félelemkeltő aspektusok a kórházban
		Szervkereskedelem
		Milyen aspektusai vannak az orvos-beteg viszonyoknak a biomedicina kultúrájában?
		Az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek és az igénybevétel szociokulturális motivációi közti összefüggések. Az ellátás szakmai és társadalmi minősége.
35	A szenvedés aspektusai	Gyakori pszichés reakciók a kórházban
		Az élő végrendelet [living will]. A haldoklási folyamat: a hospice etikája
		Hogyan alakítja a fájdalommagatartást a társadalmi-kulturális környezet?
		A betegség szociokulturális és professzionális meghatározottságának eltérései. Narratívák és szubjektív tapasztalatok értelmezése a gyógyulás utáni életszakasz legitimációjában.
36	A szorongás a medicinában	Műtéti előkészítés és a műtét utáni gyógyulás pszichológiája, különös tekintettel a szorongásra
		A holttestből való szervkivétel etikai kérdései
		Hol a fájdalom helye; azaz hol fáj?
		A nők, gyermekek és az időskorúak egészségsocializációja. Szociális érzékenység a nemi és korszpecifikus kisebbségek irányában.
37	A beteglét enyhítése	Pszichológiai módszerek a beavatkozások okozta stressz csökkentésére
		Viták a tájékozott beleegyezéssel kapcsolatban
		Hogyan alakítja át a beteg világot a fájdalom és a szenvedés?
		Az egészségi állapot leírása narratívákban és életúttelemezésekben. Az egészséges státusz, az akut és a krónikus betegstátusz normatív és flexibilis magatartási mintái.
38	A gyermek sajátos	Gyermekek és a kórház

	helyzete a medicinában	A legfontosabb kutatásetikai dokumentumok
		Milyen változást hozott a modern medicina az orvoslás fájdalomhoz való viszonyában?
		A gyermekek kisebbségi társadalmi státusának szociológiai ismérvei. A család, az anya, az iskola, a kortárs csoport és a média szerepe a gyermekkorúak egészség szocializációjában.
39	A hospitalizáció és a medikalizáció	Hospitalizáció
		A különösen kiszolgáltatott csoportokon végzett kutatások feltételei
		Mit jelent a medikalizáció fogalma, és miként jelenik meg a mai nyugati társadalmakban?
		Az eü. intézménystruktúra, az orvoshoz fordulási minták és az ellátási formák közötti összefüggések. Intézményi szolgáltatási diszfunkciók az eü.-ben. A szekularizáció és a medikalizáció szociológiai értelmezése.
40	A kórház lelke és erkölce	Kórházi terápiás közösség
		A randomizált kontroll csoportos kísérletek erkölcsi elfogadhatóságának kérdései
		Milyen jellegzetességek vannak a haldoklás tradicionális és modern rituáléinak?
		A TB alapú, szolidáris értékű és az egészségbiztosításon nyugvó, öngondoskodás értékű eü. piac ismérvei. Az ellátás hatékonysága, fenntarthatósága, szakmai és társadalmi minősége
41	A fájdalom és a szenvedés	Krónikus betegségek, az akut szakasz és a coping mechanizmusok
		Az eutanáziakérdés előtérbe kerülésének okai
		Hogyan alakítja át a beteg világot a fájdalom és a szenvedés?
		Az egészséges státus, az akut és a krónikus beteg státus normatív és flexibilis magatartásmintái. A tüneti percepció társadalmi kontrollja.
42	A fájdalom és életminőség	Érzelmi reakciók a krónikus betegséggel kapcsolatban / tagadás, szorongás, düh, depresszió/
		Az élet szentségének elve és az életminőség elve
		Hogyan „illik” szenvedni a különböző kultúrákban?
		Az életminőség orvosi, szociológiai és közgazdasági megközelítése. Az egészségi állapot szubjektív minősítésének indikátorai. Az életmód, életforma, életstílus és az életminőség definíciós elhatárolása.
43	Önértékelés és társadalmi devianciák	Énkép és önértékelési zavarok krónikus betegeknél /testképzavarok, teljesítmény zavarok, szerepzavarok/
		Aktív és passzív eutanázia
		Hogyan határozza meg a test felfogásokat a kulturális háttér?
		A társadalmi deviancia bio-pszicho-szociális modell-felfogásának ismérvei. A mentális és a szexuális devianciák etiológiai és etológiai ismérvei.
44	A halál- és haldoklás	Haldoklás szakaszai

	alapvető kérdései	A halál fogalma. Az agyhalál etikai megközelítése Hogyan változott a halál megítélése, értékelése a nyugati kultúrában? Az életminőség-görbék, életkilátások és a várható élettartamok összefüggései. A QALY mutató orvosi szociológiai értelmezése.
45	A halál és gyász társadalmi fogadtatása	A gyász Az élő végrendelet [living will]. A haldoklási folyamat: a hospice etikája Miért vált a halál tabuvá napjainkban? Az egészségi állapot szubjektív értékelése. Az életminőség epidemiológiai megközelítése. Professzionális és szubjektív egészségvárakozások.
46	Gyermekek halálának speciális kérdései	A gyermeki halálkép Embriók, magzatok és gyermekek morális státusza Milyen kulturális környezetben gyászolunk? A gyermekek kisebbségi társadalmi státusának szociológiai ismérvei. A gyermekek egészségsocializációja, egészségkockázatai és egészségügyi ellátásának szociológiai sajátosságai.
47	A stigmatizáltság a társadalomban	Stigmatizáció /fogalma, típusai, kialakulása, stigmával való megküzdés/ A holttestből való szervkivétel etikai kérdései Miért vált a halál tabuvá napjainkban? A társadalmi kisebbségi csoportok megkülönböztetésének szociológiai ismérvei. Kisebbség, másság, stigma. A hátrányos megkülönböztetéssel szembeni, kisebbségek által gyakorolt pro és kontra magatartási mintái.
48	Az öngyilkosság magatartástudományi kérdései	Szuicídium /preszuicidális szindróma, megelőzés, következmények/ A betegek jogai: az életmentő és életfenntartó orvosi kezelésekről való lemondás feltételei Magyarországon Miért vált a halál tabuvá napjainkban? Az öngyilkosság szociológiája. A szuicid alkatúak egészségmagatartási jellemzői, és eü. ellátásuk szociológiai sajátosságai.
49	Az orvosi szerep nehézségei	Kiegészítés /tünetei, felismerése, elkerülése/ Az orvosilag haszontalan kezelés fogalma Milyen változást hozott a modern medicina az orvoslás fájdalomhoz való viszonyában? A betegszerep és orvosszerep felvételnek szociológiai különbségei. Az orvosszerepkészlet standard és változó elemei.
50	Az orvos-beteg viszony a különböző orvosi modellekben	Bálint-csoportok szerepe a gyógyító munkában Hippokratészi Eskü, és a Debreceni Egyetem Orvosi Esküje Milyen aspektusai vannak az orvos-beteg viszonyoknak a biomedicina kultúrájában? Az orvosszerep foglalkozási és társadalmi normái. Az orvosszerep paternalista, kooperatív és participációs sémái.

		Az orvos szerepe és az orvos-beteg kapcsolati modellek konverziói az eü. teamre, az eü. foglalkozásokra, a családi és a szociális gondozásra.
51	A fájdalom integratív magatartástudományi szemlélete	Fájdalommagatartás. Erkölcsei és ellenérvek az eutanázia egyes formái ellen és mellett Hol a fájdalom helye; azaz hol fáj? Laikus tüneti percepció. A tüneti percepció társadalmi csoport kontrollja. A laikus és professzionális tüneti értékelés közti kulturális eltérések.
52	A fájdalom individuális és társadalmi eltéréseinek eltérő értelmezései	Privát fájdalom és nyilvános fájdalom Az eutanáziakérdés előtérbe kerülésének okai Hogyan alakítja a fájdalommagatartást a társadalmi-kulturális környezet? Beteg szerepe felvétel és betegmagatartás. Beteg szerep konfliktus és szerepháló. A betegmagatartás viselkedési tartománya.
53	A fájdalom és szenvedés értelmezése multikulturális környezetben	A fájdalom etnikai szempontjai Az eutanáziakérdés előtérbe kerülésének okai Hogyan „illik” szenvedni a különböző kultúrákban? Szocializáció és szociális tanulás. A kultúra és a magatartási minta összefüggései. A státus, a magatartás és a szerep összefüggései.
54	A magatartástudományok interdiszciplinaritása	Magatartástudományok területei A bioetika kialakulása és szerepe egy pluralista társadalomban Milyen aspektusai vannak a betegségnek és az egészségnek kulturális-történelmi kontextusban? Életmód és egészségmagatartás. Egészségesélyek és egészségvárakozások. Egészségpiac. Az egészségmegőrzés és –fejlesztés népegészségügyi doktrínája.
55	A magatartástudományok multidiszciplinaritása	A humanisztikus pszichológia alapvetései Maslow munkássága: a „szükségleti piramis”, motiváció Az élet szentségének elve és az életminőség elve Az egészségügyi szükségletek, igények és kapacitások egyenlőtlenségi rendszere. A betegek elvárásai és megelégedettsége. Az egészségügyi outputok fogyasztói minősítése.
56	A szubjektum individuálpszichológiája és társadalomlélektana	Rogers „szelf” fogalma. Rogers terápiás megközelítése A tájékozott beleegyezés fogalma Milyen aspektusai vannak a betegségnek és az egészségnek kulturális-történelmi kontextusban? A modern társadalmak strukturális és rétegszerkezete. A társadalmi egyenlőtlenségi viszonyok tükröződése az egészségi állapot mutatókban.
57	A csoport individuálpszichológiája	A csoport definíciója, fejlődési fokozatai, ezek jellemzői. A csoportmunka előnyei és hátrányai

	és társadalomlélektana	A Genfi Deklaráció és a Helsinkai deklaráció Milyen kultúra és világkép szolgál a tradicionális és modern medikális praxis háttéréül? A magatartás szociológiai értelmezése. Magatartási norma és magatartási szabály. Összefüggések a társadalmi értékek, a társadalmi kontroll és a társadalmi norma között. Beilleszkedés, konformitás, integráció. Konfliktus, kiilleszkedés, diszkrimináció és dezintegráció.
58	A mentalitás pszichés és szociális meghatározottsága	A tanulás jelenséggöre; a veleszületett – tanult vita és tanulságai. Az emlékezet, mint folyamat: jellemzői, szerveződése. Az állatok morális státuszának megítélése Mire taníthatja a tradicionális medicina a modernet? Egészségyszocializáció. Egészségmagatartás. Az egészségkép, az egészség és az egészségi állapot státus- és rétegfüggő különbségei.
59	A személyiség pszichés és szociális meghatározottsága	Személyiségfejlődés és kritikus periódusai, környezeti hatásai, a szocializáció komplex szemlélete. Erikson pszichoszociális fejlődésmélete Embriók, magzatok és gyermekek morális státusza Hogyan definiálja az embert a tradicionális és a modern medicina? A kultúra és a magatartási minta összefüggései. Egyéni és csoportmagatartás. Szocializáció és szociális tanulás. A státus, a magatartás és a szerep összefüggései.
60	A test-lélek probléma szociálpszichológiai kérdései	A dinamikus pszichológiai iskolák alapvető szempontjai A halál fogalma. Az agyhalál etikai megközelítése Hogyan jelenik meg a test-lélek problémája a különböző kultúrákban? Az egészségi állapot leírása narratívákban és életúttelelezésekben. Az egészségi állapot javíthatósága szociális oldalról.
61	A test-lélek probléma magatartástudományi megalapozottsága	A behaviorizmus áttekintése: kondicionálás és tanulás Peter Singer és Tom Regan álláspontja Miért vált a test meghatározó témává az utóbbi évtizedek emberről szóló diskurzusaiban? Szociológiai szerepelmélet. A státus, a magatartás és a szerep összefüggései. Szereptipológia, szerepháló, szerepdinamika, szerepkonfliktus.
62	A test-lélek probléma multikulturális környezetben	A szociális tanuláselméletek Az állati szenvedés fogalma és az állatkísérletek erkölcsi megítélésének szempontjai Milyen kultúra és világkép szolgál a tradicionális és modern medikális praxis háttéréül? Szociális dimenzió az egészségdefiníciókban. Az egészség szubjektív és csoportnormák általi értelmezése. Egészségyszocializáció.